

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Львівський національний університет імені Івана Франка
Економічний факультет
Кафедра соціального забезпечення та управління персоналом

Затверджено
на засіданні кафедри
соціального забезпечення та управління персоналом
економічного факультету
Львівського національного університету
імені Івана Франка
(протокол № 1 від 28 серпня 2023 року)

в.о. завідувача кафедри Наталія ШЕГИНСЬКА

Силабус з навчальної дисципліни
« Судова практика захисту пенсійних прав громадян »,
що викладається в межах ОПП «Соціальне забезпечення»
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
для здобувачів спеціальності «Соціальне забезпечення»

Назва дисципліни	Судова практика захисту пенсійних прав громадян
Адреса викладання дисципліни	м. Львів, просп. В. Чорновола, 61
Факультет та кафедра, за якою закріплена дисципліна	Економічний факультет, кафедра соціального забезпечення та управління персоналом
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	23 “Соціальна робота” 232 “Соціальне забезпечення”
Викладачі дисципліни	Кадикало Оксана Ігорівна, кандидат юридичних наук, доцент, доцент кафедри соціального забезпечення та управління персоналом
Контактна інформація викладачів	ел. пошта oksana.kadykalo@lnu.edu.ua тел. +380672722502 Кафедра соціального забезпечення та управління персоналом, каб.330, проспект В.Чорновола, 61
Консультації з питань вивчення дисципліни	У день проведення практичних занять за розкладом. Також можливі он-лайн консультації через Zoom та телеграм. Для погодження часу он-лайн консультацій слід писати на електронну пошту викладача.
Сторінка дисципліни	https://econom.lnu.edu.ua/course/sudova-praktyka-zakhystu-pensiynykh-prav-hromadian-2
Інформація про дисципліну	Навчальна дисципліна є вибірковою, викладається протягом 6 семестру. Обсяг дисципліни становить <u>5</u> кредити ЄКТС, атестація: залік
Коротка анотація дисципліни	Навчальну дисципліну розроблено таким чином, щоб сформувати у студентів знання щодо реалізації своїх прав і обов’язків як члена суспільства, щоб надати учасникам необхідні знання, обов’язкові для вміння застосовувати законодавство про пенсійне забезпечення у процесі судового захисту прав громадян.
Мета та цілі дисципліни	Метою вивчення навчальної дисципліни «Судова практика захисту пенсійних прав громадян» є формування у здобувачів вищої освіти знань, щодо розуміння судової практики й уміння використовувати її у професійній діяльності
Література для вивчення дисципліни	Законодавство: <ol style="list-style-type: none"> 1. Конституція України від 28.06.1996 р. <i>Вісник Верховної Ради України</i>. 1996. № 30. Ст. 141. 2. Загальна декларація прав людини від 10 грудня 1948 року. URL: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/995_015 3. Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод. Міжнародний документ від 11 листопада 1950 року. URL: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/995_004 4. Про державну службу : Закон України від 10.12.2015 № 889. URL: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/889-19. 5. Про запобігання корупції: Закон України від 14.10.2014 № 1700. URL: http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/1700-18. 6. Про забезпечення функціонування української мови як державної: Закон України від 25.04.2019 № 2704-VIII. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2704-19#Text 7. Кодекс законів про працю України : Закон України від 10 груд. 1971 р. № 322-VIII. <i>Верховна Рада України</i> : [сайт]. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/322-08.

8. Кодекс адміністративного судочинства України : Закон України від 06 лип. 2005 р. № 2747-IV. *Верховна Рада України* : [сайт]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2747-15>.
9. Про адвокатуру та адвокатську діяльність : Закон України від 05 лип. 2012 р. № 5076-VI. *Верховна Рада України* : [сайт]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5076-17>.
10. Про безоплатну правову допомогу : Закон України від 02 черв. 2011 р. № 3460-VI. *Верховна Рада України* : [сайт]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3460-17>
11. Рішення Конституційного Суду України у справі за конституційним поданням 49 народних депутатів України щодо відповідності Конституції України (конституційності) окремих положень розділу I, пункту 2 розділу III "Прикінцеві положення" Закону України "Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо пенсійного забезпечення" від 2 березня 2015 року № 213-VIII № 1-5/2018(746/15) від 23.01.2020 р. (№ 1-р/2020). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v001p710-20#Text>
12. Рішення Верховного Суду від 14.09.2020 у справі № 560/2120/20 (№Пз/9901/9/20) - про перерахунок пенсій прокурорів відповідно до рішення КСУ від 13.12.2019 №7-р(П)/2019
13. Рішення Європейського суду з прав людини у справі «Філозофенко проти України» (Заява №72954/11) від 09 січня 2020 року URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/974_e78#Text
14. Рішення Європейського суду з прав людини у справі «Дмитренко та Бездорожній проти України» (Заяви № 59552/11 та № 7096/12) від 02 липня 2020 року URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/974_f23#Text
15. Збірник правових позицій Верховного Суду щодо захисту соціальних 3-41 прав / [упоряд.: М. І. Смокович (керівник), А. І. Рибачук, В. М. Кравчук та ін. ; Верхов. Суд]. – Харків : Право, 2023. – 168 с. ISBN 978-966-998-541-5

Базова література

16. Право та правопорядок як виміри європейського соціуму / Українська людина в європейському світі: виміри ідентичності : **навчальний посібник** / кол. авторів ; за ред. д-ра екон. наук, проф. Т.С.Смовженко, д-ра філос. наук, проф. З.Е.Скринник. – К. : УБС НБУ, 2015. – 609. С
17. Соціальна відповідальність суспільних інститутів: інноваційний та соціально-гуманітарний аспект / редкол. ; за наук. ред. А. Я. Кузнєцової, Л. К. Семів, З. Е. Скринник. — Київ : ДВНЗ «Університет банківської справи», 2019. — 311 с.
18. Кадикало О.І. Особливості нормативно-правового забезпечення соціального захисту окремих верств населення в Україні. Актуальні проблеми вітчизняної юриспруденції. 2021. № 3. ^[1]_[SEP]
19. Кадикало О.І. Актуальні проблеми соціального захисту населення України в умовах воєнного стану. Вчені записки ТНУ імені В.І. Вернадського. Серія: юридичні науки. 2022. Том 33 (72) № 2. С. 10-14.

Інформаційні ресурси:

20. <http://www.rada.gov.ua> – Верховна Рада України

	<p>21. http://www.nbuv.gov.ua — Національна бібліотека України ім. В.І. Вернадського</p> <p>22. http://www.rada.kiev.ua — Бібліотека Верховної Ради України</p> <p>23. http://www.scilib.uniy.kiev.ua — бібліотека Київського національного університету ім. Тараса Шевченка</p> <p>24. http://www.ukma.kiev.ua — наукова бібліотека Національного університету Києво-Могилянська академія</p> <p>25. http://www.nbuv.gov.ua/e-journals/FP/index.htm – Форум права (електронне наукове фахове видання)</p> <p>26. <i>Офіційне представництво Президента України // Режим доступу: www.president.gov.ua</i></p> <p>27. <i>Урядовий портал : єдиний портал органів виконавчої влади України // Режим доступу: www.kmu.gov.ua</i></p> <p>28. <i>Верховний Суд України: інформаційний сервер // Режим доступу: www.scourt.gov.ua</i></p> <p>Уся література, яку студенти не зможуть знайти самостійно, буде надана викладачем виключно в освітніх цілях без права її передачі третім особам. Студенти заохочуються до використання також й іншої літератури та джерел, яких немає серед рекомендованих.</p>
<p>Обсяг курсу</p>	<p>Обсяг дисципліни становить 5 кредитів ЄКТС, 150 годин, з яких 80 годин становить контактна робота з викладачем (32 годин лекцій, 48 годин практичних занять), 70 години становить самостійна робота</p>
<p>Очікувані результати навчання</p>	<p>Після успішного вивчення навчальної дисципліни у здобувачів вищої освіти формуються такі компетентності:</p> <p>ЗК 1 Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.</p> <p>ЗК 16 Здатність діяти соціально відповідально та свідомо</p> <p>ПРН 2 Ідентифікувати причинно-наслідкові зв'язки розвитку суспільства та прояви соціально-економічних проблем у різних категорій населення;</p> <p>ПРН 8 Застосовувати засоби соціально-правової політики в сфері соціального захисту, базові знання з юриспруденції та законодавства України в галузі соціального забезпечення</p> <p>ПРН 16 Застосовувати нормативно-правову базу в захисті соціальних груп населення.</p> <p>Крім того, очікується набуття здобувачами наступних навичок (soft skills) :</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Аналітичні навички: вивчення концептуальних аспектів соціального забезпечення, що дозволить розвинути здатність аналізувати, прогнозувати проблеми у сфері соціального забезпечення, розбирати ці проблеми на складових частинах та визначати оптимальні рішення. 2. Навички критичного мислення: дисципліна спонукає до критичного аналізу та оцінки інформації, теорій та концепцій, що сприяє розвитку в здобувачів здатності обґрунтовувати свої погляди та приймати інформовані рішення.

	<p>3. Комунікаційні навички : вивчення дисципліни розвиває уміння висловлювати свої думки письмово та усно, спілкуватися з іншими людьми, а також слухати і розуміти інших.</p> <p>4. Навички роботи в команді: використання інтерактивних методів навчання розвиває у здобувачів вміння працювати в групах, спільно досягати цілей і вирішувати колективні завдання.</p> <p>5. Лідерські навички: вивчення дисципліни сприяє розвитку лідерських якостей, зокрема здатності до організації соціального забезпечення.</p> <p>6. Навички прийняття рішень: здатність до аналізу та вибору оптимальних рішень є важливою для здобувачів, які вивчають соціальне страхування.</p> <p>7. Гнучкість : вивчення концепції соціального страхування розвиває здатність адаптуватися до змін у суспільстві, які відбуваються на сучасному етапі в умовах війни.</p>
Ключові слова	Суд, закон, право, пенсійне законодавство, судова практика, судові рішення
Формат курсу	Очний
Теми курсу	<p>Тема 1. Реалізація законодавства України з питань пенсійного забезпечення громадян.</p> <p>Тема 2. Практичні проблеми реалізації пенсійних прав громадян в Україні.</p> <p>Тема 3. Діяльність Міністерства соціальної політики, щодо роз'яснення найактуальніших питань пенсійного забезпечення.</p> <p>Тема 4. Процедура оформлення пенсій та соціальних виплат (практична складова).</p> <p>Тема 5. Процедура звернення до суду щодо порушення пенсійних прав.</p> <p>Тема 6. Строки звернення до суду.</p> <p>Тема 7. Практика Верховного суду України щодо захисту соціальних прав громадян.</p> <p>Тема 8. Спори у сфері захисту пенсіонерів, які проживають за кордоном (Роз'яснення Верховного суду України).</p> <p>Тема 9. Рішення Європейського суду з прав людини у механізмі реалізації пенсійних прав громадян в Україні.</p> <p>Тема 10. Рішення Конституційного суду України у механізмі реалізації пенсійних прав громадян в Україні.</p>
Підсумковий контроль	Залік в кінці семестру
Пререквізити	Для вивчення дисципліни студенти потребують базових знань зі правового забезпечення діяльності суб'єктів господарювання, пенсійного забезпечення
Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання курсу	Презентація, лекції (оглядові, тематичні), семінарські/практичні (презентація, дискусія, відповіді на питання), виконання письмових завдань, тестування.
Необхідне обладнання	Мультимедійний пристрій, роздаткові матеріали, підключення до мережі Інтернет

Критерії оцінювання (окремо для кожного виду навчальної діяльності)	№ з/п	Види робіт. Критерії оцінювання знань студентів	Максимальна кількість балів	
	1. Бали поточної успішності за участь у практичних та лабораторних заняттях			
	Критерії оцінювання		5 балів	
	«5» – студент в повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов’язкову та додаткову літературу. Правильно вирішив усі тестові завдання.		5	
	«4» – студент достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обгрунтовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, в основному розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов’язкову літературу. Але при викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки. Правильно вирішив більшість тестових завдань.		4	
	«3» – студент в цілому володіє навчальним матеріалом викладає його основний зміст під час усних виступів та письмових відповідей, але без глибокого всебічного аналізу, обгрунтування та аргументації, без використання необхідної літератури допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки. Правильно вирішив половину тестових завдань.		3	
	«2» – студент не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Фрагментарно, поверхово (без аргументації та обгрунтування) викладає його під час усних виступів та письмових відповідей, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності, правильно вирішив меншість тестових завдань.		2	
	«1» – студент частково володіє навчальним матеріалом не в змозі викласти зміст більшості питань теми під час усних виступів та письмових відповідей, допускаючи при цьому суттєві помилки. Правильно вирішив окремі тестові завдання.		0-1	
	Максимальна кількість балів за участь у практичних заняттях		70 балів	
	2. Самостійна робота студентів (СРС)			
Критерії оцінювання				
Самостійна робота студентів, яка передбачена в темі поряд з аудиторною роботою, оцінюється під час поточного контролю теми на відповідному занятті. Засвоєння тем, які виносяться лише на самостійну роботу контролюється при підсумковому семестровому контролі.				
Максимальна кількість балів за участь у самостійній роботі		10 балів		
3. Додаткові бали				
Критерії оцінювання				

	<p>Нарахування додаткових балів відбувається за написання тез доповідей / участь у діяльності наукового гуртка /участь у наукових семінарах та круглих столах /участь у заходах неформальної освіти (за отримання сертифікатів про проходження навчання на різних освітніх платформах (Coursera, Prometheus тощо)</p>	
	<p><i>Максимальна кількість додаткових балів</i></p>	<p>20 балів</p>
	<p><i>Поточний контроль</i></p>	<p>РАЗОМ – 100 балів</p>
	<p>Підсумкова оцінка за семестр є сумою оцінок, отриманих студентом за поточне оцінювання на практичних заняттях, оцінки за підсумковий контроль знань та компетентностей студентів у вигляді семестрового заліку, оцінок за роботу на практичних заняттях та додаткові бали. Максимальна семестрова оцінка становить 100 балів</p> <p>Письмові роботи: Очікується, що студенти виконають декілька видів письмових робіт (конспект промови, соціальний проект...).</p> <p>Політика щодо дедлайнів та перескладання: роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку – 20% від визначених балів за даний вид роботи. Студенти виконують декілька видів письмових робіт (есе, вирішення кейсу). Перескладання (модулів, контрольних робіт) відбувається із дозволу лектора за наявності поважних причин (наприклад, довідка про стан здоров'я).</p> <p>Політика щодо академічної доброчесності: списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Реферати повинні мати коректні текстові посилання на використану літературу. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі студента є підставою для її незарахування викладачем.</p> <p>Політика щодо відвідування: Відвідування занять (лекцій, практичних, семінарських занять курсу) є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування, індивідуальний графік, карантин) навчання може відбуватись в он-лайн формі. Студенти зобов'язані дотримуватися усіх строків визначених для виконання усіх видів письмових робіт, передбачених курсом.</p> <p>Література надається викладачем виключно в освітніх цілях, без права її передачі третім особам. Студенти заохочуються до використання літературних джерел, яких немає серед рекомендованих</p> <p>Жодні форми порушення академічної доброчесності <u>не толеруються.</u></p>	
<p>Опитування</p>	<p>Анкету-оцінку з метою оцінювання якості курсу буде надано по завершенню курсу.</p>	

Доцент кафедри соціального забезпечення
та управління персоналом

Оксана Кадикало

